

Filozofovanie s deťmi a mravný rozvoj žiaka

Vedecké kolokvium

sa uskutoční 12. mája 2022 v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici

Tematické ukotvenie

Na svete je veľa krásnych vecí, ale aj veľa tienistých. Tieň potrebuje maliar, aby dodal obrazu hĺbku a realitu zobrazenia. Ak by sme ostali v umeleckom kóde, hovorili by sme o kráse. Ak však pod „tienistými vecami“ budeme rozumieť veci nedobré a pod pojmom „krásne veci“ budeme rozumieť veci dobré, budeme tematizovať morálku. Vec tienistá je v morálke charakteristická násilím, ťažko ho je pochopiť a ešte ťažšie sa s ním zmieriť. Hľadáme cesty, ako mu predchádzať, učíme sa komunikovať, alebo rozvíjať vzájomný rešpekt. Sme radi, ak sa to dá v dialógu, či diskusii. A. Einsteinovi sa pripisuje výrok, že „vzdelanie je to, čo zostane potom, keď zabudneme čo sme sa naučili v škole.“ Čo je tu však obsahom pojmu „vzdelanie“? Bežné odpovede sú: empatia, sebaovládanie, nezávislosť, odolnosť, sociálne či morálne hodnoty, chuť učiť sa, kriticky, či tvorivo myslieť, radosť sa zo života. Program filozofovania s deťmi je cestou, ako naplniť takýto obsah pojmu vzdelania.

Cieľom podujatia je v spoločnej diskusii artikulovať povahu filozofických otázok detí a prínos filozofického skúmania v škole pre mravný rozvoj detí. Filozofia sa snaží problém násillia vidieť v celku a v súvislostiach, dokáže prepájať všetky oblasti života, ponúka otázky, ktoré vedú k vhľadu aj nadhľadu. Keď sa dieťa pýta: „Prečo sú na svete dobrí aj zlí ľudia?“, žasne nad povahou sveta a jeho jednotliviny začleňuje do určitého hodnotového rámca. Dáva im hodnotový význam a v koncepte Philosophy for Children to robí v diskusii so svojimi rovesníkmi; oni sa stávajú inštanciou preskúšania vlastných hodnotových postojov a ich východísk. V plánovanom kolokviu sú dôležité otázky: Čo robí z dieťaťa filozofujúceho? Ako filozofické skúmanie rozvíja jeho morálne postoje? Keď hovoríme o mravnom rozvoji, na aké etické východiská a etické systémy myslíme? Aké je miesto konceptu filozofovania s deťmi v školskom kurikule? Čo to vlastne znamená so žiakmi diskutovať?

Vedeckí garanti podujatia: doc. L. Rovňanová, PhD., prof. B. Kudláčová, PhD., prof. A. Rajský, PhD., prof. V. Bilasová, CSc., doc. A. Javorská, PhD., doc. G. Platková Olejárová, PhD., prof. D. Hanesová, PhD., prof. M. Krystoň, PhD., prof. M. Niklová, PhD., doc. I. Lomnický, PhD., doc. L. Kaliská, PhD., doc. J. Kaliský, PhD., dr. M. Stachoň, PhD.

Organizačný výbor: doc. J. Kaliský, PhD., doc. L. Kaliská, PhD., dr. M. Stachoň, PhD., bc. J. Zamkovský, M. Slušná

Vedecké kolokvium je organizované v rámci riešenia projektu KEGA 028UMB-4/2021 *Využitie programu Philosophy for Children pre rozvoj morálneho vedomia žiakov* v spolupráci s Centrom pre filozofovanie s deťmi.

